

Okresný úrad Bratislava,
odbor starostlivosti o ž.p.,
Odd. ochrany prírody
a vybraných zložiek ž.p.,
Odborárske nám. 3,
P.O.BOX 19,
810 05 Bratislava 15

V Bratislave dňa 20.7.2015

Vec: Pripomienky k zámeru

Zasielame Vám pripomienky a návrhy¹ k zámeru “Električková trať Ružinovská radiála” - navrhovateľ Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, Primaciálne nám. 1, 814 99 Bratislava, IČO: 603481.

v zmysle § 24 ods. 5 písm. a) zákona, na účely tohto zákona je občianske združenie Cyklokoalícia pokladané za dotknutú verejnosť, ktorej právo na priaznivé životné prostredie môže byť rozhodnutím dotknuté podľa § 24 písm s) a t) zákona. Zároveň žiadame byť účastníkom ďalších konaní.

Pripomienky predkladáme všeobecne i po jednotlivých situáciach.

4_priloha-2_ruzinovska_sit-1-pdf.pdf

- Na konci Špitálskej (od križovatky s 29. augusta) posunúť električkovú trať do osi ulice. Po oboch stranách zriadiť pruh pre autá široký 2,75 m a cyklopruh široký 1,25 m. Podľa katastrálnej mapy je šírka ulice v tomto mieste 15 m.
- Zlúčiť trolejbusovú a električkovú zastávku v smere von z centra pri Metropole. Na vozovke v smere von z centra ponechať len jeden jazdný pruh široký 2,75 m a cyklopruh široký 1,25 m.
- Zvážiť rozšírenie vozovky na úkor parku zlúčením jazdných pruhov pre autá do jedného spoločného (smer Mickiewičova i Špitálska) + BUS.

¹ Pripomienky nájdete v elektronickej podobe na adrese
<http://cyklokoalicia.sk/wp-content/uploads/2015/07/eia-elektrickova-trat-ruzinovska-radiala.pdf>

- V smere do centra vyznačiť (zľava do prava): pruh pre autá na odbočenie na Špitálsku, pruh pre cyklistov na odbočenie na Špitálsku, priamy pruh pre autá a cyklistov na Mickiewiczovu.
- Minimalizovať (alebo eliminovať) záber parku kvôli posunu vozovky potrebnému na zriadenie obojstrannej električkovej zastávky. Zábratú plochu zelene nahradiť rozšírením parku na plochu parkoviska pri čerpacej stanici pohonných hmôt.
- Priechod pre chodcov pri zastávke električiek a trolejbusov Americké nám. posunúť čo najbližšie k nemocnici.
- Stĺpy VO a TV v priestore zastávky umiestniť mimo chodníkov, ideálne do línie zábradlia na električkových ostrovčekoch, prípadne do plochy parku.
- Križovatkové ostrovčeky a vysunuté nárožia nerealizovať ako spevnené plochy (teda ako plochu na divoké parkovanie), ale ako plochu zelene a plochu na umiestnenie technického vybavenia (stĺpy VO a TV, dopravné značky) či mestského mobiliáru (lavičky, stojany pre bicykle).
- Ešte viac rozšíriť nárožie na vyústení Májkovej tak, aby bol priechod pre chodcov iba cez vozovku, nie cez predĺženie parkovacích miest.
- Doplniť obojsmerný priechod pre cyklistov spolu s cyklocestičku ako prepojenie Májkovej a Sasinkovej.
- Na Mickiewiczovej pred križovatkou so Špitálskou umiestniť krátky cyklopruh (zúžením značenia V 13) a priestor pre cyklistov V 5d.
- Na začiatku Záhradníckej (v priestore Odborárskeho námestia) vyznačiť v smere von z centra cyklopruh, v prípade nedostatočných šírkových parametrov viacúčelový pruh. V smere do centra vyznačiť cestičku pre cyklistov na chodníku na južnej strane parčíku v cípe Záhradníckej a Krížnej.
- Na Krížnej sa dnes parkuje takmer v celej dĺžke ulice v pravom jazdnom pruhu. Navrhujeme upraviť profil ulice nasledovne: chodník šírky 3 m, jednosmerný pás pre cyklistov (šírka 2 m kvôli vzájomnému predbiehaniu, pás vyvýšený voči parkovaniu a mierne znížený voči chodníku), bezpečný odstup od parkujúcich vozidiel, pozdĺžny parkovací pruh, jazdný pruh, električková koľaj a opačné poradie pre opačný smer. Stĺpy VO a TV umiestniť do parkovacieho pruhu medzi parkovacie miesta, nie do priestoru pre chodcov a cyklistov. Na vhodných miestach umiestniť vysunutie chodníka do parkovacieho pruhu s priestorom pre cyklo stojany. V praxi by teda došlo k zúženiu vozovky o nevyužívanú časť medzi parkujúcimi vozidlami a jazdným pruhom.
- V križovatke Krížna – Vazovova riešiť výhybky s väčším polomerom oblúku z dôvodu zvýšenia komfortu jazdy.

5_priloha-2_ruzinovska_-sit-2-pdf.pdf

- Na križovatke Vazovova – Krížna upraviť dopravné značenie pre individuálnu dopravu pre odbočenie z Vazovovej doľava do Krížnej nasledovne: V mieste výhybky umiestniť prikázaný smer jazdy vpravo okrem MHD a následne umožniť individuálnej doprave odbočenie vpravo aj vľavo z pravej časti koľajového triangu. Dosiahne sa tým zrýchlenie

odbočenia električiek z Vazovovej doľava do Krížnej, ktoré je v súčasnosti v čase špičky často blokované individuálnou dopravou.

- Na Krížnej v celej jej dĺžke vyznačiť cyklopruh podľa TP 7/2014, v prípade potreby eliminovať povrchové parkovanie v pravom jazdnom pruhu, alternatívne vyosiť trať električky tak aby mohlo vzniknúť rozloženie jazdných pruhov v smere von z centra zľava: cyklopruh smer centrum (napr. 1,5 až 2 m), jazdný pruh smer centrum (3,25 m), elektrčikový pruh smer centrum, elektrčikový pruh smer Trnavské mýto, jazdný pruh smer Trnavské mýto (3,25 m), parkovací pruh (2 m), bezpečný odstup (0,75 m), cyklopruh smer Trnavské mýto (1,5 m) s úpravou vozovky a krajnice (zameniť dlaždice za asfalt)
- Na Krížnej pozdĺž zastávky Legionárska v smere von z mesta umiestniť cyklopruh namiesto značenia V 13. V smere do mesta zrušiť pravý jazdný pruh (je zbytočný, vjazd do Krížnej je možný zo všetkých smerov len jedným pruhom. Namiesto pravého pruhu vybudovať pás pre cyklistov a rozšíriť chodník v mieste priechodu pre chodcov.
- Stĺpy VO a TV umiestňovať buď do línie zábradlia zastávok alebo do medzier v parkovacom pruhu a len výnimočne do priestoru pre chodcov (v takom prípade na rozhranie medzi cyklistickú a pešiu časť).
- Doplniť obojsmerné priechody pre cyklistov na všetkých ramenách križovatky s Karadžičovou (chodci na vonkajšej strane, cyklisti na vnútornej), vrátane cestičiek pre cyklistov medzi nimi.
- Vytvoriť krátke napojenie cyklistickej infraštruktúry z predchádzajúceho bodu - cestičku pre cyklistov na Blumentálsku.
- Vyznačiť zastávky nočnej dopravy a náhradnej dopravy pri zastávkach Legionárska tak, aby bolo možné ich obsluhovať autobusovou linkou smerujúcou z/do Vajnorskej ul. a z/do Karadžičovej ul. V smere do centra mesta požadujeme túto zastávku riešiť ako združenú s električkou.
- Zväčšiť nárožie pred stanicou konskej železnice: zlúčiť pravý odbočovací pruh z Trnavského mýta na Legionársku a posunom vyústenia Legionárskej ulice cca 2-3 metre smerom k centru. Na mieste zrušeného odbočovacieho pruhu rozšíriť chodník a vytvoriť cestičku pre cyklistov smerom na Trnavské mýto. Dôvod: priamy a pravý jazdný pruh nelimituje kapacitu križovatky, tú limituje ľavý odbočovací pruh. Zlúčením jazdných pruhov teda nedôjde k nárastu kongescií. Súčasne sa eliminuje existujúci problém, keď pre extrémne úzky chodník pred budovou stanice konky sa len s ťažkosťami dokážu vyhnúť dvaja protiidúci chodci, pričom ide o frekventovaný chodník do tržnice.
- Zväčšiť ostrovček na Krížnej ul. za križovatkou s Legionárskou ul. v smere jazdy k Trnavskému mýtu tak, aby za naň bezpečne zmestil cyklista, matky s kočíkmi a podobne.
- Na vyústení Levickej presunúť zastávku autobusov za križovátku. Priechod pre chodcov presunúť za križovátku (pred zastávku) a ponechať neriadený, doplniť o cyklistický obojsmerný. Vysunúť nárožia Levickej a ponechať profil jedného jazdného pruhu a vyústenie cyklopriechodu.

- V predĺžení Levickej doplniť svetelne riadený priechod pre chodcov a cyklistov od električkových zastávok k tržnici. Priechod koordinovať s križovatkou na Trnavskom mýte. Zmeniť polohu vozovky v smere do centra tak, aby sa rozšíril priestor medzi vozovkou a električkovou traťou a vzniklo miesto na vyčkávanie chodcov a cyklistov. Zdôvodnenie: Ide o frekventovaný peší ťah, ktorý je v súčasnosti nelegálny a nebezpečný, no je ďaleko bezbariérovejší a kratší než cesta cez podchod. Ak by nedošlo k jeho legalizácii, naďalej bude dochádzať k nehodám chodcov s tragickými následkami.
- Pri nákupnom centre Centrál prevziať polohu cestičky pre cyklistov z príslušnej štúdie, najmä priechod cez trať.

6_priloha-2_ruzinovska_sit-3-pdf.pdf

- Doplniť priechod pre chodcov na strane Šumavskej ul. cez celú šírku Miletičovej ul. (vyznačenie realizovať len cez cestu).

7_priloha-2_ruzinovska_sit-4-pdf.pdf

- Doplniť priechod pre cyklistov pri vyústení Jégého. Zrušiť ľavé odbočenie z Jégého do Ružinova, pravé odbočenie do centra presunúť do ľavého pruhu, krátky odbočovací pruh zrušiť a rozšíriť chodník.
- Na križovatke s Ružovou dolinou je v smere do centra príprava na odbočovací pruh, ktorý sa zrejme nebude realizovať. Napriamiť cestu a zrušiť zbytočný záber spevnenej plochy.
- Pred križovatkou s Mraziarenskou je v smere z centra krátky bus pruh. Zmeniť na bus + cyklopruh a vyznačiť obojsmerne od Jégého po vyústenie východných ramien križovatky s Bajkalskou. V smere z Ružinova vybudovať plynulý nájazd na chodník, v opačnom smere plynulý zjazd z chodníka do vozovky (napojenie na segregované obojsmerne cestičky pre chodcov a cyklistov na oboch stranách).
- Zastávkový ostrovček Slovanet v smere do centra už vyzerá byť rozšírený.
- Upraviť chodníky pozdĺž Ružinovskej tak, aby na nich nemohli parkovať nelegálne autá - vybúrať polmetrový pás asfaltu a nahradiť pásom zelene (tráva + nízky živý plot/kvetiny).
- Priechod pre chodcov zo zastávky Slovanet smer centrum vyznačiť aj cez cestu v do Ružinova.
- Priechod pre chodcov zo zastávky Slovanet smer Ružinov vyznačiť aj cez cestu v smere do centra.

8_priloha-2_ruzinovska_sit-5-pdf.pdf

- Upraviť chodníky súbežné s traťou tak, aby na nich nebolo možné nelegálne parkovanie áut. Alternatívne vytvoriť polmetrový pás zelene medzi vozovkou a chodníkom, prípadne na vhodných miestach (medzi stromami) vybudovať parkovacie miesta v úrovni vozovky

(nie chodníka) alebo zvážiť potrebnosť bus pruhu pri Ružinvskej nemocnici a zmeniť ho na parkovací pruh.

- Zastávku Herlianska v smere z centra presunúť k zastávke pre opačný smer a zriadiť priechody pre chodcov na oboch stranách zastávky, priechod pre cyklistov na západnej strane. Zvážiť zlúčenie s autobusovou zastávkou a rozšírením ostrovčeka na úkor bus pruhu.
- Doplniť priechod pre cyklistov pri zastávke Tomášikova.

9_priloha-2_ruzinovska_-sit-6-pdf.pdf

- Na križovatke s Tomášikovou doplniť cyklocestičky po oboch stranách Ružinvskej vrátane priechodov. Doplniť tiež križujúcu cyklotrasu O5 po Tomášikovej. Toto si vyžaduje buď rozšírenie nedostatočne veľkých trojuholníkových ostrovčekov, alebo ich úplne zrušenie.
- Všetky zastávky v úseku Nemocnica Ružinov – Tomášikova riešiť ako električka + autobus a trať pojazdovaných
- V smere do Ružinova zrušiť buspruh a jeho časť využiť ako cyklopruh.
- Doplniť priechod pre cyklistov pri zastávke Súmračná.
- Doplniť priechod pre cyklistov pri zastávke Chlumeckého.
- Nástupištia zastávky Herlianska umiestniť vedľa seba so začiatkom tesne pri križovatke s Herlianskou ul. a priechodmi pre chodcov na oboch stranách zastávok aj ulice.
- Trochu nerozumiem rozdeleniu križovatky Herlianska na dva prejazdy – na jednej strane sa jeden prejazd pri nemocnici (asi) ruší (alebo zostáva len pre sanitky?), na druhej strane tu jeden nový pribudne... Tiež neviem, či je nutný prejazd na otočenie o 180° pri jazere, keď kúsok ďalej je možné otočenie mimoúrovňovo cez Bajkalskú.
- Zastávka Tomášikova je umiestnená v nevhodnej polohe a nebude na nej možné prestupovať medzi električkami a križujúcimi autobusovými linkami (základná podmienka prestupného systému!). Zastávku Tomášikova je potrebné v oboch smeroch umiestniť na hranicu križovatky s Tomášikovou ul. a s priechodmi na oboch stranách zastávky aj ulice. Výjazd autobusov zo združenej zastávky riešiť ich detekciou CSS. Zároveň je potrebné navrhnuť maximálne priblíženie zastávok autobusov DK Ružinov na Tomášikovej ul. ku križovatke s Ružinovskou

10_priloha-2_ruzinovska_-sit-7-pdf.pdf

- Doplniť priechod pre cyklistov pri vyústení Astronomickej.
- Doplniť priechody aj na opačnú stranu zastávky Astronomická.
- Doplniť priechod pre cyklistov pri zastávke Súmračná.
- Zrušiť navrhované otočenie cez električkovú trať pri zastávke Chlumeckého, neďaleko je bezkolízne otočenie za konečnou Astronomická
- Pri zastávke Chlumeckého smer centrum doplniť priechod pre chodcov aj cez cestu smer Astronomická
- Doplniť zastávku náhradnej dopravy Chlumeckého smer centrum v blízkosti označníka električkovej zastávky – v jazdnom pruhu s nástupišťom nadväzujúcim na chodník.

- Priecestie pri zastávke Astronomická posunúť smerom zastávke Chlumeckého s možnosťou otáčania sa vozidiel len v smere z Astronomickej do protismeru. Ostatné vozidlá môžu využiť bezkolízne otočenie za konečnou Astronomická.

Všeobecné

- Riešiť umiestnenie električkovej trate komplexne, teda celú ulicu od fasády k fasáde. (Rozšírenie chodníkov a nároží, zúženie jazdných pruhov, zrušenie nepotrebných pruhov, vyznačenie parkovania, zriadenie zóny s parkovaním povoleným len na vyznačených parkovacích miestach, cyklotrasy)
- Vybrať lokality pre umiestnenie cyklostojanov pri zastávkach tak aby neprekážali chodcom.
- Aký typ zastávok vybrať. Zastávky sa v zámere navrhujú čelami k sebe, čo je lepšie ako systém zadnou stranou k sebe, avšak nevýhodnejšie ako súbežne. Porovnanie:
 - chrbtom k sebe (PKO <https://goo.gl/maps/83i8r>)
 - Cez priechod medzi zastávkami prechádzajú električky ešte plnou rýchlosťou, brzdia až za ním. Rýchlo prichádzajúce električky sú na strednom priechode kryté električkou stojacou na zastávke.
 - Opačný koniec zastávky býva prístupný len z jednej strany ulice, pri prístupe na oba konce je potrebné zriadiť tri priechody cez trať aj cestu. Pri vonkajších priechodoch je viditeľnosť rýchlo prichádzajúcej električky dobrá (nie je krytá stojacou električkou).
 - Pri jedinom priechode cez celú šírku vozovky v polohe medzi zastávkami a súčasnému doplneniu cyklopriechodu nutne dochádza ku kolízii medzi pešími a cyklistickými trasami.
 - čelom k sebe (Lafranconi <https://goo.gl/maps/2YQ5b>)
 - Cez priechod medzi zastávkami prechádzajú električky pomaly, keďže tesne pred ním zastavujú
 - Opačný koniec zastávky býva prístupný len z jednej strany ulice, pri prístupe na oba konce je potrebné zriadiť tri priechody cez trať aj cestu. Pri vonkajších priechodoch je viditeľnosť rýchlo prichádzajúcej električky zlá (je krytá stojacou električkou).
 -
 - Pri jedinom priechode cez celú šírku vozovky v polohe medzi zastávkami a súčasnému doplneniu cyklopriechodu nutne dochádza ku kolízii medzi pešími a cyklistickými trasami.
 -
 - súbežne (Astronomická <https://goo.gl/maps/e5cZ9>)
 - Pred oboma priechodmi v čele zastávky električky v jednom smere stoja, v druhom (rýchlom) sú dobre viditeľné (ne sú kryté stojacou električkou)
 - Na prístup na oba konce zastávok z oboch strán ulice stačia dva priechody cez trať a cestu.
 - Bez kolízie cyklopriechodu s trasou chodcov.

Karadžičova 6, 82108 Bratislava

Začiatok modernizácie je plánovaný na rok 2017, koniec na rok 2020, to znamená, že modernizácia môže prebiehať až 4 roky. Požadujeme skrátiť čas modernizácie na minimum, aby neboli obyvatelia dlhodobo vystavovaní negatívam spojenými so stavebnou činnosťou (hlučnosť, prašnosť, zhoršenie dopravnej dostupnosti).

Variant 1 obsahuje na Ružinovskej ul. osadenie trakčných stožiarov s VO ako doteraz, variant 2 navrhuje nové trakčné stožiare uprostred električkovej trate a nové stĺpy VO v chodníkoch na okrajoch ulice. Súčasne projektant uvádza, že vzhľadom na požadovanú životnosť a odolnosť stožiarov bude problematické ich architektonické stvárnenie. Pri var. 2 namietame umiestniť VO do chodníkov – musia byť určite mimo – a umiestnenie stožiarov doprestred trate, ktoré zvýši osovú vzdialenosť o 1 m, by sa nemalo premietnuť do zužovania nástupíšť električkových zastávok (tam napr. je možné využiť kombináciu var. 1 a 2).

Pripomienky podáva:

Cyklokoalícia, občianske združenie, Karadžičova 6, 82108 Bratislava

Detailnejšie informácie poskytne Cyklokoalícia na požiadanie.

Za zohľadnenie našich pripomienok a návrhov v projekte a v plánovanej výstavbe Vám ďakujeme. Podporíte tým rozvoj cyklistickej dopravy v Bratislave a prispějete tak k zdravšej populácii a lepšiemu životnému prostrediu.

S pozdravom,

Peter Netri
Cyklokoalícia